

Lina en Judocus weten het beter
Evelien de Vlieger en Sabien Clement (ill.)
Lannoo
(door Frederic Vercaemst)

OVER DE MAKERS

Evelien De Vlieger werd geboren op 15 juli 1969 in Gent. Ze studeerde Germaanse talen en literatuurwetenschappen. Sinds 2005 gaat al haar tijd naar haar drie kinderen en naar schrijven, naar koken en hardlopen. Ze schrijft behalve prentenboeken ook informatieve boeken, verhalen voor kinderen, boeken voor eerste lezers en jeugddromans. Het gaat vaak om realistische verhalen die in het hier en nu spelen. In haar jeugddromans voert ze psychologisch sterk uitwerkte personages op, die moeilijke situaties moeten overwinnen.

Sabien Clement (1978, België) maakt in het zesde leerjaar de illustraties voor een klasboek. Daarmee wist ze meteen wat ze wilde worden: illustrator. Ze volgde een opleiding aan het Sint-Lucas Instituut in Antwerpen en daarna nog één in Polen. Haar illustraties vind je in kinderboeken, maar ook in volwassen boeken, op kaartjes, affiches en zelfs pralines. Met stijlexperimenten heeft ze geen problemen. Ze werkt graag met onder meer balpen, Chinese inkt, acrylverf, gravures, sjablonen... Ondanks die verscheidenheid is haar werk toch erg herkenbaar. Zowel jong als oud vallen voor de illustraties van Sabien Clement. Kinderen houden vooral van de humor en de vrolijkheid in haar lijnen en kleuren, volwassenen van de poëtische kracht en diepere betekenis in haar werk.

1. VOOR HET LEZEN

Lina en Judocus, broer en zus, voeren gesprekken over kleine en grote dingen in het leven. Over school, stinken, dood gaan, het verschil tussen jongens en meisjes, enz. In elk gesprek wordt de oma erbij betrokken, zonder ooit echt aanwezig te zijn.

Voer een kringgesprek met de kinderen.

- Hoe heten hun oma en opa? (Hou er rekening mee dat de grootouders ook gestorven kunnen zijn, laat hier dan ook ruimte voor open. Laat de kinderen hun verhaal doen.)
- Hebben hun grootouders vreemde of andere gewoontes?
- Zijn het gekke oma's en opa's of zijn ze misschien wat saai?
- Kennen ze de leeftijd van hun grootouders? Hoe oud zijn ze?
- Wat is het eerste waar ze aan denken bij het woord oma en opa? Schrijf dit op en maak een woordweb.

2. TIJDENS HET LEZEN

Het boek bestaat uit verschillende verhaaltjes die steeds afzonderlijk kunnen worden gelezen. Bekijk samen met de kinderen de inhoudsopgave. Lees samen met hen de titels.

- Naar welk verhaal kijken de kinderen uit?

De kleur van de tekst geeft aan wie van beiden aan het woord is. Groen is voor Judocus, dat zie je aan zijn groene trui en broek. En rood voor Lina, zoals haar rode jurkje.

- Hadden de kinderen dit zelf opgemerkt?

Kopieer de afbeelding in bijlage op een groot blad papier. Op deze afbeelding staan Lina en Judocus. Na elk verhaal noteren jullie bij Lina en Judocus enkele opvallende kenmerken.

- Hoe zien Lina en Judocus eruit?
- Merken de kinderen op dat Lina en Judocus in elk verhaal andere kleren aanhebben?
- Valt het de kinderen op dat ze vaak naast elkaar zitten of staan?
- Zeggen de kinderen veel tegen elkaar? Spreken ze in lange of korte zinnen?

3. NA HET LEZEN

Lina en Judocus

Probeer nadat alle verhalen zijn verteld samen te vatten wie en hoe Lina en Judocus zijn.

- Wie is de vrolijke van de twee?
- Wie stelt de meeste vragen?
- Wie heeft er steeds de oplossing klaar?
- Wie maakt ruzie en wie lost die op?
- Zijn er veel verschillen tussen beide kinderen?
- Zouden Lina en Judocus steeds samen zijn? Of zouden ze ook wel eens een momentje alleen willen zijn?
- Leer je door de verhalen Lina en Judocus volledig kennen?
- Zou je hun vriend kunnen zijn?
- Wat weet je nog niet over hen? Wat zou je graag over hen te weten komen?

Bekijk samen met de kinderen ook hoe Lina en Judocus zijn getekend. De kleuren zullen uiteraard opvallen. Wijs de kinderen op de enkele lijnen die zijn getrokken om het lichaam van beide personages te vormen. Zouden de kinderen de personages kunnen natekenen? Laat hen dit proberen.

Laat de kinderen een rol kiezen. Die van Lina of van Judocus. Laat hen, volgens personage en kleur, de verhaaltjes en dialogjes lezen. Hoe zou Lina klinken? Hoe zou Judocus klinken?

Oma

Merken de kinderen op dat Lina en Judocus steeds hun oma betrekken in hun verhaal? De oma is echter nooit te zien. Laat de kinderen de oma tekenen.

- Hoe zou die oma eruit zien? Is het een moderne oma? Of is het net een heel klassieke oma?

Verhalen

Nu alle verhalen zijn voorgelezen, kan je terugkoppelen naar de bespreking voor het lezen.

- Waren de verhalen waarnaar ze uitkeken nu echt de leukste? Of waren er verhalen die leuker waren? Welk verhaal draagt hun voorkeur weg?
- Vonden de kinderen de verhalen grappig? Zijn de verhalen herkenbaar?
- Zouden zij op dezelfde manier reageren als Lina en Judocus?

Genre

Wat vonden de kinderen van dit soort van boek? Hoe omschrijven ze dit soort van boek? Is het een verhalenboek? Een strip? Een prentenboek? Een boek met één verhaal, of net verschillende kleine verhaaltjes? Een boek met veel tekst of net met veel tekeningen? Naar wat gaat hun voorkeur uit?

Het geheel is in een soort stripvorm gegoten, waarbij Sabien Clement met enkele lijnen de houding van het kind bij elke uitspraak heel treffend weergeeft.

- Herkennen de kinderen dit als een strip?
- Hebben de kinderen al eerder strips gelezen?
- Wat ontbreekt er volgens hen om een 'echte' strip te zijn? (Tekstballonen, de hokjes waarin het verhaal wordt getekend, ...)

Opdrachten bij enkele verhalen

Lina en Judocus vullen een kruiswoordraadsel in

Maak samen het kruiswoordraadsel, zie bijlage.

Lina en Judocus willen niet naar school

- Hoe zag een school er vroeger uit?
- Wat mocht je vroeger wel en niet doen?
- Hoe ziet een school er nu uit? Welke dingen mogen nu wel, die vroeger niet konden?
- Hoe gaat een school er in de toekomst uitzien? Wat zullen de kinderen mogen wat nu nog niet kan?

Lina en Judocus gaan dood

De kinderen zijn vast al met de dood in aanraking gekomen.

- Kennen de kinderen iemand die gestorven is?
- Hoe voelden ze zich dan? Moet je dan triestig zijn en huilen? Of kan je misschien blij zijn voor het mooie en lange leven dat iemand heeft gehad?

Als de kinderen hierover liever niet praten, kan je hen ook laten tekenen. Je kan de tekeningen in een doos stoppen.

Lina en Judocus gaan naar het voetbal

- Van welke sport houden de kinderen? Voetbal, basket, tennis...?
- Supporteren ze voor een bepaalde club? Wat zijn de kleuren van hun club?

Ontwerp jullie eigen supportersvlag en supportersssjaal.

- Welke kleuren gaan jullie gebruiken? Waarom precies die kleuren?

Lina en Judocus staan op hun hoofd

Kunnen de kinderen op hun hoofd of op hun handen staan. Wie kan het voordoen? Zorg voor een veilige ondergrond. Je kan er ook voor zorgen dat de kinderen kunnen steunen tegen een muur of tegen de arm van een volwassene. Wie lukt het om het langst op de handen te staan? Hou een wedstrijdje.

Lina en Judocus en de verjaardag van oma

Materiaal:

- Teken- en schrijfmaterialen
- Materialen om te versieren (confetti, slingers, stempels,...)
- Papier of karton

Maak een verjaardagskaart voor oma. Laat de kinderen zelf kiezen hoe ze die maken. Voorzie een rijk aanbod aan verschillende materialen. Help de kinderen eventueel als ze iets willen schrijven.

Onder de paraplu

Bekijk de binnenkant van de kaft. Daarop zie je regendruppels. Bekijk achteraan het boek dezelfde binnenkant. Je ziet daarop Lina en Judocus onder de paraplu staan.

Materiaal:

- Fototoestel
- Papier

- Ecoline- schildermateriaal

- Maak een foto van de kinderen die onder een paraplu staan. Print de foto en knip deze uit.
- Druppel ecoline op het papier. Blaas de druppels naar beneden.
- Kleef de foto onderaan het blad.

EXTRA: AUTEUR EN ILLUSTRATOR ZELF AAN HET WOORD

Evelien De Vlieger

Wat was je reactie toen je hoorde dat het boek genomineerd was?

Heel blij omdat het geen evident boek is. Kinderen moeten ernaartoe geleid worden, KJV is daar de perfecte manier voor. Aan Lina en Judocus zijn Sabien en ik begonnen in 'Mijn oma is van peperkoek', dat boek is uitverkocht en wordt voorlopig niet herdrukt, des te leuker dat Lina en Judocus dus een tweede leven krijgen.

Zitten er leuke anekdotes of weetjes in het boek die je wil delen.

Het zit boordevol! Eén voorbeeldje: Mijn eigen oma zei vroeger altijd tegen mij dat ik met mijn benen dicht moest zitten, anders zou ik er nooit elegant uitzien, en voor later was dat nefast.

Heb je nog een woordje voor de lezers?

Als je het boek leest, is het leuk om het met z'n tweeën te doen. Iemand speelt Lina en iemand Judocus. Dan maak je er een toneeltje van, en je kunt gerust zelf verder fantaseren, want als je eenmaal in het hoofd van de twee kibbelaartjes zit, komt het vanzelf (ik kan het weten). En lees zeker ook eens de stripjes in *Mijn oma is van peperkoek* als je deze leuk vond!

Sabien Clement

Wat was je reactie toen je hoorde dat dit boek was genomineerd?

Heel blij uiteraard. Vooral omdat op die manier Lina en Judocus door nog meer kinderen gelezen worden. En dat is waarom we boeken maken: om gelezen te worden.

Zijn er weetjes en anekdotes die in de illustraties zijn verstopt?

Ik heb het interieur van mijn ouders getekend bij 'Lina en Judocus willen niet naar school'. Mijn ouders wisten van niks, tot ik plots een sms van mijn mama kreeg. Zij was het boek aan het lezen toen ze plots haar woonkamer herkende, met het harig tapijt, de vissen, het schilderij dat mijn zus maakte en hun favoriete stoelen.... zoals bij hen thuis, vanuit mijn fantasie getekend.

Bij 'Lina en Jodocus gaan dood' heb ik mijn eigen kat als inspiratiebron gebruikt.

Ik heb lang getwijfeld of ik een kindje van een vriendin moest lenen om de houdingen juist te tekenen. Uiteindelijk heb ik alles uit mijn hoofd getekend, Lina en Jodocus kwamen spontaan te voorschijn.

Heb je nog een woordje voor de lezers van je boek?

Dit is mijn eerste 'stripverhaal'. Het was hard werken want je moet heel veel tekeningen maken. Maar op zich ook heel fijn om de figuurtjes grappige dingen te laten doen.

Hopelijk vinden jullie het leuk om te lezen en te kijken!

Lina en Judocus aan het woord

Lina?

Ja, Judocus.

We zijn genomineerd voor de KJV. Dat zegt oma.

Wat is genomineerd?

Dat we verkozen zijn of zo iets.

O wauw! En voor wat dan?

Ik zeg het toch: de KJV.

Maar wat is de KJV?

Dat weet ik niet.

Zag oma er blij uit toen ze het vertelde?

Ze lachte toch.

Het zal wel iets met korting zijn, dan. Als ze minder moet betalen is oma altijd blij.

Oké. De K staat voor Korting. En die J en die V dan?

Ik weet het niet. Bedenk zelf ook eens wat. Wat begint er met de letter J?

Jeuk?

Judocus! Korting op Jeuk, dat gaat toch niet.

Jongens! Korting voor Jongens zoals Judocus? Hihi.

En ik dan?

Bedenk dan zelf een woord. Ik wed dat je er geen vindt.

Echt wel. Euh. Jeansbroek.

Korting op Jeansbroeken. Denk je?

Ja, hoor, dat zal het zijn. Nu nog een woord dat met een V begint.

Vla. Of nee, Vrat!

Wrat is met een w, Judocus. En oma zei KJV, niet KJW.

Vriend? Vuur? Vet?

Het moet iets zijn waar je korting voor kunt krijgen.

Er is gewoon te veel met een V.

Misschien is het dat wel? Veel. Korting op Jeansbroeken en Veel meer.

Ja zeg, Lina. Dat klinkt goed. Wanneer is oma terug?

Binnen een uurtje.

Goed. Dan begin ik aan een lijstje.

Wat voor lijstje?

Van Veel meer. Want een jeansbroek hoef ik niet.

O! Mag ik meedoen? Aan je lijstje?

Natuurlijk. Jij bent toch ook genomineerd!

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken lezen we' en dan op de groep en het boek in kwestie.